

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๓/๒๕๖๑

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง พระมโนธรรม รักอโศก (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พระมโนธรรม รักอโศก (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหลายประการกล่าวคือ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๕ ตีร วรรคสอง ที่บัญญัติให้มหาเถรสมาคม มีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ วางระเบียบ ออกคำสั่ง มีมติหรือออกประกาศ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและพระธรรมวินัยซึ่งบังคับได้ซึ่งหมายความว่ากฎหมายสงฆ์ผูกพันหรือยึดโยงพระไตรปิฎกทั้งสองฉบับ คือ พระไตรปิฎกฉบับบาลีที่พระสงฆ์นิคายเถรวาทใช้ศึกษาปฏิบัติ และพระไตรปิฎกฉบับสันสกฤตที่พระสงฆ์นิคายมหายานใช้ศึกษาปฏิบัติ โดยที่พระสงฆ์ไทยและประชาชนทั่วไปไม่ได้อ่านและเข้าใจพระไตรปิฎกทั้งสองฉบับ เป็นเหตุให้กฎหมายสงฆ์เป็นกฎหมายที่เข้าใจยากไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ นอกจากนี้การที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้บัญญัติให้มีคณะผู้บริหารสงฆ์ทั้งที่พระธรรมวินัยกำหนดให้การพระพุทธศาสนาเป็นอำนาจของสงฆ์ทั้งสิ้น หรือบัญญัติให้มีเจ้าอาวาส เจ้าคณะปกครอง หรือกำหนดให้มีการวินิจฉัยอธิการระดับอุทธรณ์ฎีกา ก็เป็นบทบัญญัติที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้ง

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗ บัญญัติให้การแต่งตั้งพระเจ้าหน้าที่ของสงฆ์ เช่น กรรมการมหาเถรสมาคม เป็นพระราชอำนาจ แต่มาตรา ๑๕ ตรี บัญญัติให้การแต่งตั้งพระเจ้าหน้าที่ของสงฆ์ตามพระธรรมวินัยต้องเป็นอำนาจของหมู่สงฆ์ ๔ รูปขึ้นไปที่มีบริสุทธิโดยศีลและพระวินัย บทบัญญัติทั้งสองดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งกันเอง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังไม่ได้กระทำการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ โดยกระทำการรับฟังความคิดเห็นเพียงเจ็ดวัน ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ร้องจึงกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๕ ตรี วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๕ ตรี จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๗๗ และการตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗

ทั้งนี้ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินโดยกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วให้ยุติการพิจารณา โดยเห็นว่ายังไม่ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วย
ความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา
ให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิ
ยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำ
ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่ง
อย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้อง
หรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๕ ตรี วรรคสอง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้ง
กับมาตรา ๑๕ ตรี จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๗๗ หรือไม่ ซึ่งถึงแม้
ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใด
อันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องโดยตรงที่เป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว
ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ
ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า
การตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗
นั้น เป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย
ซึ่งเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ ได้บัญญัติกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือ
สมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ของทั้งสองสภาเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา
แล้วแต่กรณี หรือนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย จึงเป็นกรณีที่
ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา

- ๔ -

ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

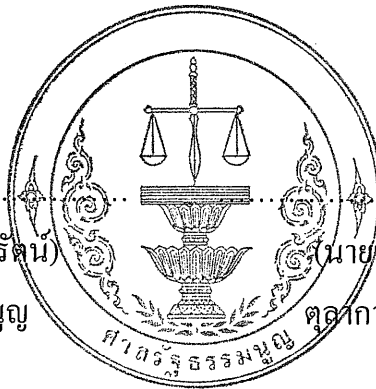
- ๕ -

(คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๑)

(นายเจริญ ภัทศิธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ